

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ο ΜΕΣΙΤΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ.

«ΟΜΟΙΩΘΕΙΣ ΤΟΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙΣ»

ΚΑΙ «ΣΥΜΠΑΘΗΣΑΣ ΤΑΙΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙΣ ΗΜΩΝ»

Τίνες εἶδιν «οἱ ἀδελφοί του». — Εἰς τί δυνίδατο ἡ ὁμοιότης — Πῶς ἐπειράσθη κατὰ πάντα — καθ' ὁμοιότητα ἡμῶν. — Πλὴν χωρὶς ἁμαρτίας. — Οἱ ἐν τῇ ἐρήμῳ πειρασμοί. — Ἡ πρὸς τοὺς ἡμετέρους πειρασμοὺς ὁμοιότης αὐτῶν. — Τινὲς τῶν ὁποίων θὰ ἠδύναντο «νὰ πλανῆσθωσιν, εἰ δυνατόν, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκλεκτούς». — Ὑπὸ ποίαν ἔννοιαν ἐτελειώθη (ἐγένετο τέλος) ὁ Κύριος ἡμῶν διὰ τῶν παθημάτων. — Καίπερ ὦν υἱός, ἐντούτοις ἔμαθεν ὑπακοήν. — Τίνι τρόπῳ ἐγένετο ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας. — Καὶ μ' ὄλον τοῦτο χωρὶς ἁμαρτίας. — «Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε». — Πῶς «δυνεπάθησεν».

Ὅθεν ὥφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσσεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. — Ἑβρ. β'. 17.

ΑΙ ΔΥΟ δημοφιλεῖς ἀλλ' ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι δοξασί π συγκρούονται πρὸς ἀλλήλας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς διαφορὰς Γραφικὰς διακηρύξεις, αἵτινες μαρτυροῦσι περὶ τῆς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα σχέσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἡ τρίτη δὲ, ἡ ἀληθὴς καὶ μόνη, εἶναι εἰς θέσιν ὅπως εἶτε συνδιάλλαξεν τὰ διάφορα ἐπὶ τούτου χωρία τῶν Γραφῶν, ἢ τέλος νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐξηγιασμένον ὀρθὸν λόγον. Ἐκ τῶν δυο ψευδῶν πλὴν λαοφιλῶν αὐτῶν θεωριῶν, ἡ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀξιοῖ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνεδύθη ἀπλῶς ἀνθρωπίνην σάρκα, χωρὶς ὅμως νὰ αἰσθάνηται πράγματι ἢ ἔχῃ πραγματικὴν συναίσθησιν καὶ ἀντίληψιν τῶν δοκιμασιῶν καὶ θλίψεων τῆς ἀνθρωπότητος, τῶν πειρασμῶν καὶ λοιπῶν, τὰ ὅποια περιστοιχοῦσιν

αὐτήν. Ἡ ἐτέρα τῶν Οεωριῶν αὐτῶν ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἦν καὶ αὐτὸς εἰς τῶν ἁμαρτωλῶν, μέτοχος τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων τοῦ γένους ἡμῶν, ἀκριβῶς ὥς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιδέξιος τῶν λοιπῶν εἰς τὸ ἀποκρούειν καὶ καταπολεμεῖν τὰ δελεάσματα καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἁμαρτίας. Τὸ ἔργον ἡμῶν ἐνταῦθα εἶναι νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι ἀμφότεραι αἱ θεωρίαι αὗται εἶναι πεπλανημέναι, καὶ ὅτι ἡ ἀλήθεια κεῖται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, εἰς τὸ γεγονὸς, τοῦτεστιν, καθ' ὃ ὁ **Λόγος**, «ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων», πνευματικὴ ὑπόστασις, ὁπότε «ἐγένετο σὰρξ» ἦτο πράγματι ἄνθρωπος, «ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς», ἀλλὰ κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, τέλειος ἄνθρωπος, ἡτοιμασμένος ὅπως γείνη «τὸ ἀντίλυτρον», ἡ ἀπολυτρωτικὴ ἀξία διὰ τὸν πρῶτον τέλειον ἄνθρωπον, ἡ πιῶσις τοῦ ὁποίου συμπεριέλαβεν εἰς ἑαυτὴν τὸ γένος ἡμῶν, καὶ ἡ ἀπολύτρωσις τοῦ ὁποίου συμπεριλαμβάνει ἐπίσης τὸ γένος.

Ἐν σχέσει λοιπὸν πρὸς ταῦτα ἐπιβάλλεται ἡμῖν ὅπως, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς Γραφικῶς ὁρθῆς δοξασίας, ἐξετάσωμεν διάφορα Γραφικὰ ἐδάφια, τὰ ὁποῖα διεστράφησαν καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν πεπλανημένως ὅπως ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἦν ὑποκείμενος εἰς ἐλαττώματα καὶ λοιπὰ πάθη, παρόμοια πρὸς τὰ τοῦ πεπιτωκότος γένους. Ἡμεῖς ἐντούτοις διατεινόμεθα ὅτι ἐὰν διετέλει εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἤθελεν εἶσθαι τόσον ἀδύνατον δι' αὐτὸν, ὅσον ἀδύνατον εἶναι καὶ δι' ἡμᾶς νὰ τήρήσωμεν ἀπολύτως καὶ τελείως οἷονδῆποτε χαρακτῆρα τοῦ Θείου Νόμου. Ὁ Θεῖος Νόμος εἶναι τὸ πλήρες μέτρον τῆς ἰκανότητος τοῦ **τελείου** ἀνθρώπου, καὶ ὅτι οὗτος πόρρω ἀπέχει τοῦ μέτρου καὶ τῆς ἰκανότητος οἷονδῆποτε ἀνθρώπου, ὅστις δὲν εἶναι τέλειος. Ἐπομένως, αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονὸς ὅτι οὐδεμία ἁμαρτία ὑπῆρχεν ἐν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὥς ἐπίσης τὸ γεγονὸς ὅτι εὐηρέσκει εἰς τὸν Πατέρα, καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὸς ὥς προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας, ὥς ἀπολυτρωτικὸν ἀντίτιμον διὰ τὸν Ἀδάμ (καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἀπολεσθὲν γένος), ἀποδεικνύει ἐμμέσως τὴν τελειότητα αὐτοῦ, ὥς ἰσχυρίζόμεθα ὅτι αἱ Γραφαὶ πανταχοῦ αὐτῶν διδάσκουσι ταύτην.

Ἄλλ' οἱ «ἀδελφοὶ» τοῦ Κυρίου ἡμῶν δὲν ἦσαν ἄσπιλο δὲν ἦσαν κεχωρισμένοι ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν. Πῶς ἡδύνατο λοιπὸν νὰ «εἶναι ὅμοιος πρὸς τοὺς ἀδελφούς» αὐτοῦ, καὶ ἐν τούτοις κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν; Ἡ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπάντησις εὑρίσκεται ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ κόσμος τῆς ἀνθρωπότητος, οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐν γένει, δὲν εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀναφέρονται ἐνταῦθα ὡς «ἀδελφοί του». Ὁ Ἀδὰμ ἐλογίζετο οὕτως Υἱὸς Θεοῦ κατὰ τὴν δημιουργίαν του, καὶ μέχρι τοῦ χρόνου τῆς παραβάσεώς του (Λουκ. γ' 38), ἀλλ' οὐχὶ καὶ μετὰ ταῦτα. Πάντες δὲ οἱ ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ ὀρίζονται Γραφικῶς ὡς «τέκνα ὀργῆς» (Ἐφεο. β'. 3). Ἐκεῖνοι μόνον οἵτινες «ἀπέφυγον τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσαν κατάκρισιν», καὶ οἵτινες ἐπέστρεψαν εἰς ἁρμονίαν πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τοῦ Χριστοῦ, οὗτοι καὶ μόνον ἐξουσιοδοτοῦνται νὰ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς τέκνα Θεοῦ (Ἰωάν. α. 12) Περὶ τῶν λοιπῶν; ὁ Κύριος ἡμῶν διακηρύττει, «ὅτι ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν» (Ἰωαν. η. 44). Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰσοῦς οὐδέποτε συγκατερίθμησεν ἑαυτὸν ὡς ἓνα ἐκ τῶν τέκνων τοῦ Διαβόλου, οὐδὲ ὡς ἓνα ἐκ τῶν «τέκνων τῆς ὀργῆς», ἀλλὰ διεκήρυττεν ὅτι «ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ ἤκεν». Ἄλλ οὔτε καὶ ἀνεγνώρισέ ποτε ὡς ἀδελφούς αὐτοῦ οἷονδῆποτε ἐξ ἐκείνων οἵτινες παρέμενον εἰσέτι «τέκνα ὀργῆς». Οἱ μόνον ἀναγνωριζόμενοι ὡς «ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου» εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες, ἀποφυγόντες τὴν ἐν τῷ κόσμῳ διαφθοράν, προσῆλθον εἰς τὸν Πατέρα διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔλαβον «τὸ πνεῦμα τῆς υἱοθεσίας» ἐν τῇ οἰκογενεῖα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς «τελείας υἱοθεσίας ὡς υἱῶν» κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Βασιλείας (Ρωμ. η. 15, 23. Γαλάτ. δ'. 5). Διότι λοιπὸν οὗτοι ἐ **ικαιώθησαν**, διότι λογίζοντα ἐλεύθεροι τῆς Ἀδαμιαίας ἐνοχῆς, καὶ ὑπολογιστικῶς ὡς ἀποκατεστημένοι δίκαιοι, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦτο κρίνονται, ὑπὸ οἵανδῆποτε ἐννοιαν τοῦ λόγου, ὡς ὄντες ὅμοιοι πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, «ἀδελφοὶ αὐτοῦ», ἐπὶ ὁμοίας βάσεως τῆς θείας εὐνοίας καὶ τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τοῦ κόσμου. Περὶ τῶν καθιερωμένων δὲ ἐκ τῆς τάξεως ταύτης ὁ Κύριος

ἡμῶν λέγει, «ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου» «Εγὼ ἐξελεξάμην ἡμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου». (Ἰωάν. ιε'. 19: ιζ . 16.) Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως, δθεν, ταύτας δύναται εὐχερῶς νὰ κατανοηθῇ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν «ὡμοιωθῇ τοῖς ἀδελφοῖς»—**ἀκριβῶς** κατὰ πάντα. Οὐχὶ ὅτι οἱ τοιοῦτοι «ἀδελφοὶ αὐτοῦ» ὑπῆρχον εἰς τοιαύτην κατάστασιν καθ' ὃν χρόνον αὐτὸς ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν καὶ ἐγένετο σὰρξ—διότι οὐδένα ἀδελφὸν εἶχε τότε, ἐξαιρέσει μόνον καθ' ὅσον ἡ τάξις αὕτη ἦν **προεγνωσμένη** παρὰ Θεοῦ (Ἐφεσ. α'. 5, 11, Ρωμ. η 29) Ἡ θεία δμῶς διάταξις καὶ διευθύνεισι τῶν πραγμάτων ἦν τοιαύτη ὥστε ὁ Θεὸς προεἶδεν ὅτι ἡ δύνατο νὰ εἶναι δίκαιος Αὐτὸς, καὶ ἐν τούτοις νὰ δεκαιώνη ἐκείνους ἐκ τοῦ ἁμαρτωλοῦ γένους, οἵτινες ἔλαβον τὴν θείαν χάριν διὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ὁποίων αἱ ἁμαρτίαι, ὡς ἐκ τούτου, ἐκαλύφθησαν, μὴ καταλογιζόμεναι πλέον εἰς αὐτοὺς, ἀλλὰ καταλογιζόμεναι εἰς Ἐκεῖνον, «δοῦναι τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐβάστασεν ἐπὶ τοῦ ξύλου». Ὁ Θεὸς προδιέταξε, προσώρισε, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως ἐκκαλέσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸ νὰ εἶναι «συγκληρονόμοι μετὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, πεφυλαγμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Ἐξ ἀπόψεως λοιπὸν τοῦ προδιαταχθέντος καὶ προορισθέντος αὐτοῦ σχεδίου εἶναι ὅτι πάντες οἱ μέλλοντες ν' ἀποτελέσωσι τὴν τάξιν ταύτην ὀνομάζονται προκαταβολικῶς, διὰ τῶν προφητῶν, ὡς «ἀδελφοὶ» τοῦ Χριστοῦ. Προφητικῶς ὁ Κύριος ἡμῶν παρίσταται ὡς λέγων εἰς τὸν Πατέρα, «Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά Σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω Σε». (Ψαλμ. κβ . 22 Ἐβρ. β . 12). Επειδὴ, λοιπὸν, τοῦτο ἦτο τὸ θεῖον πρόγραμμα ὅπως ὁ Κύριος ἡμῶν ὅχι μόνον γείνη ὁ Λυτρωτὴς τοῦ Κόσμου, ἀλλ' ἐπίσης **παράδειγμα καὶ πρότυπον** διὰ τοὺς ἀδελφούς οἵτινες ἔμελλον νὰ ὦσι συγκληρονόμοι μετ' αὐτοῦ, — διὰ τοῦτο, ἐνεργῶν καὶ ἐφαρμόζων τὸ θεῖον αὐτὸ πρόγραμμα, ἐπεβάλλετο ὅπως κατὰ πάσας αὐτοῦ τὰς δοκιμασίας, καὶ τὴν πεῖραν αὐτοῦ, «ὁμοιωθῇ τοῖς ἀδελφοῖς».

« ΕΠΕΙΡΑΣΘΗ ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ ΚΑΘ' ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ
(ΗΜΩΝ) ΧΩΡΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ »

— Ἑβρ. δ'. 15. —

Παρατηρητέον ὅτι εἰς τὸ ἄνωτέρω χωρίον δὲν λέγεται ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπειράσθη κατὰ πάντα ὡς πειράζεται ὁ κόσμος, ἀλλὰ ὡς ἡμεῖς, οἱ ἀκολουθοῦντες αὐτὸν, πειραζόμεθα. Ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν ἐπειράσθη ἐπὶ σημείων εὐτελῶν ὁρέξεων, οἱ ἑφάμαρτα πράγματα, τὰ ὅποια εἰς ἡμᾶς μεταδίδονται διὰ τῆς κληρονομικότητος, διὰ τῶν ἐπιγείων ἡμῶν γονέων ἀλλ' ὧν δοσιος, ἄκακος, ἀμίαντος καὶ κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, ἐπειράσθη πατὰ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς τρόπον, καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν σημείων ὡς οἱ ὅπαδοι αὐτοῦ εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα τοῦ Εὐαγγελίου, — οἷτινες περιπατοῦσιν οὐχὶ κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ οἷτινες κρίνονται οὐχὶ κατὰ τὰς ἀδυναμίας τῆς σαρκὸς αὐτῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νοὸς αὐτῶν, κατὰ τὴν νέαν αὐτῶν θέλησιν, τὴν νέαν των καρδίαν. — Ρωμ. γ'. 4. Β'. Κορινθ. ε'. 16. Ἰωάν. η' 15.

Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται λίαν εὐκρινῶς ἐκ τῶν πειρασμῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἷτινες ἐπηκολούθησαν ἀμέσως τὴν ἀφιέρωσιν καὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ ἐκ τῷ Ἰορδάνῃ. — Ματθ' δ'. 1 — 11.

(1) Ὁ πρῶτος πειρασμὸς ἦν ἡ εἰσήγησις τοῦ Διαβόλου ὅπως ὁ Κύριος χρησιμοποίησιν τὴν θείαν δύναμιν, ἣν ἔλαβεν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀναγκῶν, μεταβάλλων τοὺς λίθους εἰς ἄρτους Ὁ τοιοῦτος πειρασμὸς οὐδεμίαν σχέσιν ἢ ἀναφορὰν, καθ' οἷονδ' ἕποτε βαθμόν, δύναται νὰ ἔχῃ πρὸς αἷτια κληρονομικότητος, ἢ ἀτελείας. Ὁ Κύριος ἡμῶν εἶχε παραμείνει ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας νήστης, ἄνευ τροφῆς, μελετῶν ἐπὶ τοῦ θείου σχεδίου, ἐπιδιδύων νὰ κρίνῃ καὶ ἀποφασίσῃ ὑπὸ τὴν διαφωτιστικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἁγίου πνεύματος, τὸ ὅποῖον εἶχεν ἤδη λάβει, ὅποια ἤθελεν εἶσθαι ἢ προσήκουσα εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ πορεία, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἀποστολήν, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἔλθει εἰς τὸν κόσμον, **δὴλ.** τὴν

ἀπολύτρωσιν τοῦ κόσμου. Ἡ εἰσήγησις τοῦ ἐχθροῦ ὅπως ὁ Κύριος κάμῃ χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτὸν δυνάμεως, τὴν ὁποίαν οὗτος διέβλεπεν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του, ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἥθελεν, ἐκ πρώτης ὄψεως, φανῇ ὡς εὐλογος. Ἀλλ' ὁ Κύριος ἡμῶν διέγνωσε πάραυτα ὅτι τοιαύτη τις χρῆσις τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ χαρίσματος ἥθελεν εἶσθαι ἐφάμαρτος θὰ ἦτο αἰτόχρημα κατάχρησις τοῦ χαρίσματος αὐτοῦ θὰ ἦτο χρῆσις διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐσκοπεῖτο, δὲν ἀπέβλεπε τὸ χάρισμα αὐτό, καὶ συνεπῶς ἀπέρριψεν ἀμέσως τὴν εἰσήγησιν, εἰπὼν, «Γέγραπται, οὐκ ἐπ' ἄριστ' ἀριω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.» Οἱ «ἀδελφοί» τοῦ Κυρίου δοκιμάζουσιν ἐνίστε παρομοίους πειρασμοὺς ἐκ τοῦ ἐχθροῦ, εἰσηγήσεις ὅπως χρησιμοποιοῦσιν πνευματικὰ χαρίσματα πρὸς προαγωγὴν καὶ ἐπιτυχίαν προσκαίρων συμπερόντων. Αἱ τοιούτου εἵδους εἰσηγήσεις εἰσὶν ὑπουργοὶ καὶ ἐπίβουλοι, καὶ χρησιμεύουσιν ὡς μέσα διὰ τῶν ὁποίων τὰ ἀφιερωμένα τέκνα τοῦ Θεοῦ ἀποπλανῶνται συχνάκις ὑπὸ τοῦ Ἐχθροῦ, πρὸς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μεγαλειτέραν κατὰ-χρησιν τῶν θείων εὐλογιῶν.

(2) Ὁ Ἐχθρὸς, ἀκολουθῶν, ἐπρότεινεν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν φακιρικὰς μεθόδους ὅπως εἰσαγάγῃ καὶ οὐοτήσῃ ἢ ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν λαὸν — νὰ πηδήσῃ, τοῦτέστιν, ἀπὸ τοῦ πτερυγίου τοῦ ἱεροῦ εἰς τὴν κάτωθι κειμένην κοιλάδα, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πλήθους, οὕτως ὥστε, βλέποντες αὐτὸν οὕτοι σῶον καὶ ἀβλαβῇ, θὰ ἐχρησίμευεν εἰς αὐτοὺς τὸ τοιοῦτον ὡς ἀπόδειξις τῆς ὑπερφυσικῆς αὐτοῦ δυνάμεως, καὶ ἥθελε πείσει αὐτοὺς πάραυτα ν' ἀποδεχθῶσιν αὐτὸν ὡς τὸν Μεσσίαν, καὶ συμπράξωσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐνώπιον αὐτοῦ ἔργον. Ὁ Κύριος ἡμῶν ὁμῶς διεῖδεν ἀμέσως ὅτι αἱ τοιαῦται μέθοδοι ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἀντίθετοι καὶ ἀσύμφωνοι πρὸς τὴν θείαν διάταξιν, ὥστε καὶ αὐτὴ ἀκόμῃ ἢ ὑπὸ τοῦ Ἐχθροῦ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ χωρίου τῆς Γραφῆς (πρὸς καταφανῆ ὑποστήριξιν τῆς πλάνης) δὲν ἴσχυσε νὰ παρεκκλίνῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τοῦτο ὁ Κύριος ἡμῶν ἀπήντησεν ὑποδείξας ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐκ

μέρους αὐτοῦ διὰ βῆμα ἤθελεν εἶσθαι ταῦτόν ὡς νὰ πειράσῃ τὴν θείαν πρόνοιαν, ὅλως ἀδικαιολόγητον, καὶ συνεπῶς ἀνάξιον καὶ ἐπὶ στιγμήν καὶ νὰ λαφύρῃ ὑπ' ὧσιν. Ὅπου τὸ καθῆκον ἐκάλει τὸν Κύριον, οὐδέποτε οὗτος ἐδίστασε διὰ τοὺς ὁποίους τοῦτο συνεπῆγε τυχὸν κινδύνους, ἀλλ' ἦν βέβαιος περὶ τοῦ ὅτι ὁ Πατήρ ἠδύνατο νὰ φυλάξῃ πᾶν συμφέρον αὐτοῦ. Ἡ ἀληθὴς ὁμῶς εἰς τὸν Θεὸν ἐμπιστοσύνη δὲν συνεπάγεται ἀνωφελῆ καὶ ἀπρόσεκτον ἔκθεσιν ἑαυτῶν τὸν κινδύνους ἄνευ θείας διαταγῆς, καὶ ἀπλῶς καὶ μόνον πρὸς ἐπίδειξιν καὶ ἐν πνεύματι μεγαλαυχίας.

Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου ἔχουσιν ἐπίσης τῆς αὐτῆς φύσεως πειρασμοὺς, καὶ ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἐνθυμῶνται τὸ μάθημα καὶ παράδειγμα τοῦτο, τὸ τιθέμενον ἐνώπιον αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Οὐδέποτε ὀφείλομεν νὰ ἐκτιθέμεθα ἄνευ πρὸς τοῦτο ἐντολῆς εἰς τοὺς κινδύνους, καὶ λογαριάζωμεν ἑαυτοὺς οὕτω γενναίους στρατιῶτας τοῦ Σταυροῦ. Παράτολμοι πράξεις δυνατὸν νὰ μὴ φαίνωνται ἅτιοι εἰς τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου, ἀλλ' αὗται εἶναι ἀπολύτως ἀνάρμοστοι διὰ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ. Οὗτοι ἔχουσιν ἀγῶνα, ὅστις ἀπαιτεῖ πολὺν μεγαλειτέραν ἀνδρείαν καὶ θάρρος. Οὗτοι καλοῦνται νὰ ἐκπληρώσωσιν ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ὁ κόσμος δὲν ἐπιδοκιμάζει, οὔτε καὶ ἐκτιμᾷ, ἀλλὰ τὰς ὁποίας συχνάκις καταδιώκει. Οὗτοι προσκαλοῦνται νὰ ὑποσιῶσιν ὀνειδισμοὺς, καὶ τὰς χλεύας καὶ ἐμπαιγμοὺς τοῦ κόσμου, καὶ νὰ ἀνέχωνται τοὺς ἀπεριτμήτους τὴν καρδίαν «λέγοντας πᾶν πονηρὸν» καὶ ἑαυτῶν ψευδῶς, ἐνεκεν τοῦ Χριστοῦ. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς σωτηρίας ἡμῶν διέρχονται τὴν ἰδίαν ἀκριβῶς ὁδὸν, καὶ βαδίζουσιν εἰς τὰ ἵχνη τοῦ Ἀρχηγοῦ των. Ἀπαιτεῖ δὲ πολὺν μεγαλιτέρον θάρρος νὰ καταφρονήσῃ τις τὴν αἰσχύνην καὶ τοὺς ὀνειδισμοὺς τοῦ κόσμου, ἐν τῇ δυσφημουμένῃ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἢ νὰ ἐκτελέσῃ μέγα τι καὶ θαυμαστὸν κατόρθωμα, τὸ ὁποῖον ἤθελε κάμει τὸν φυσικὸν ἄνθρωπον νὰ ἀπορῇ καὶ θαυμάζῃ.

Μία τῶν πρωτίστων μαχῶν δι' ἐκείνους οἵτινες βαδίζουσι τὴν στενὴν ταύτην ὁδὸν εἶναι ἡ ἐναντίον τῆς αὐτογνωμοσύνης, ὅπως καθυποτάξωσι πλήρως καὶ τελείως τὴν θέλη-

σιν αὐτῶν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Οὐρανίου αὐτῶν Πατρὸς, καὶ τηρήσωσιν αὐτὴν ἐν αὐτῷ, ὅπως διοικῶσι καὶ κανονίζωσι τὰς καρδίας αὐτῶν, καταπνίγοντες τὰς ἀναφυομένας φιλοδοξίας των, αἵτινες εἶναι πολὺ φυσικαὶ καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμῃ τὸν τέλειον ἀνθρωπισμὸν, ἀποσβέννοντες τὸ φλέγον αὐτὸ πῦρ, καὶ παριστιῶντες τὰ σώματά των, καὶ πάντα τὰ ἐπίγεια αὐτῶν συμφέροντα, θυσίας ζώσας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Αὗται ἦσαν αἱ δοκιμασίαι ἐν ταῖς ὁποίαις ὁ Ἀργηγός ἡμῶν ἐκέρδισε ἡν νίκην αὐτοῦ καὶ τὰς δάφνας της, καὶ αὗται ἐπίσης εἶναι αἱ δοκιμασίαι τῶν «ἀδελφῶν» αὐτοῦ. «Καλήτερος (μεγαλείτερος) εἶναι ὁ ἐξουσιάζων τὸ πνεῦμα αὐτοῦ [καθυποτάσσω αὐτὸ τελείως εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ] παρὰ τὸν ἐκπορθεῖντα πόλιν» : μεγαλείτερος ὡσαύτως εἶναι ὁ τοιοῦτος παρ' ἐκείνον ὅστις, μὲ ἐσφαλμένην ἀντίληψιν ὡς πρὸς τὸ τί ἐστὶ πίστις, ἥθελε πηδήσει ἐκ τοῦ περυγίου τοῦ ἱεροῦ, ἢ ἐκτελέσει ἄλλο παράτολμόν τι ἔργον.

Ἡ εἰς Θεὸν ἀληθῆς πίστις δὲν συνίσταται εἰς τυφλὴν εὐπιστίαν καὶ ὑπερβολικὰς φανταστικὰς ὑποθέσεις περὶ τῆς μερίμνης τῆς προνοίας Αὐτοῦ αὕτη ἀπ' ἐναντίας συνίσταται εἰς ἥρεμον καὶ ἀτάραχον πεποίθησιν εἰς ὅλας τὰς μεγίστας καὶ πολυτίμους ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ Θεὸς, πεποίθησιν ἢ ὁποία καθιστᾷ τὸν πιστὸν ἱκανὸν νὰ ἀποκρούῃ τὰς διαφόρους προσπαθείας τοῦ κόσμου, τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ διαβόλου ὅπως ἀποσπάσωσι τὴν προσοχὴν αὐτοῦ, καὶ ἢ ὁποία πεποίθησις ἀκολουθεῖ ἐπιμελῶς τὰς γραμμὰς τῆς πίστεως καὶ ὑπακοῆς, τὰς διαχαραχθεῖσας δι' ἡμᾶς ἐν τῷ θείῳ Λόγῳ.

(3) Ὁ τρίτος πειρασμὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἦτο ἡ προσφερθεῖσα εἰς αὐτὸν γῆνιν κυριαρχία καὶ ταχεῖα ἐπιτυχία εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἄνευ παθημάτων καὶ θανάτου, — ἄνευ τοῦ σταυροῦ, καὶ ἐπὶ τῷ ὄρω συνθηκολογήσεως μετὰ τοῦ Ἐχθροῦ. Ὁ Ἐχθρὸς ἰσχυρίσθη, καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς του οὗτος δὲν διημφισβητήθη, οἱ ἦν ἄρχων τοῦ κόσμου καὶ οἱ διὰ τῆς συμπράξεως αὐτοῦ ἡ Βασιλεία τῆς Δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἡμῶν εἶχεν ἔλθει νὰ ἰδρύσῃ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγκατασταθῇ ταχέως. Ὁ ὑπαινιγμὸς τοῦ

Σατανᾶ ἦν ὅτι οὗτος εἶχε βαρυνθῆ πλέον ὁδηγῶν τὸν κόσμον εἰς τὴν ἁμαρτίαν, τὴν τύφλωσιν, τὰς δεισιδαιμονίας καὶ προλήψεις, εἰς τὴν ἀμάθειαν, καὶ, ὥς ἐκ τούτου, ὅτι ἡσθάνετο ουμπάθειαν πρὸς τὸ ἔργον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ βοηθήσῃ τὸ δυστυχὲς πεπιτωκὸς ἀνθρώπινον γένος. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ὅπωοδήποτε, ἐπεθύμει νὰ διατηρήσῃ δ' ἑαυτὸν ἦτο ἡ ἐπιρροὴ αὐτοῦ ὡς ἄρχοντος καὶ διευθύνοντος ἐν τῷ κόσμῳ. Τὸ ἀντιτάθμισμα ὅθεν διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ στροφὴν τοῦ κόσμου πρὸς δικαίαν κατεύθυνσιν, ἡ ἀντιμισθία τῆς μετὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ συμπράξεώς του διὰ τὴν ἀνορθωτικὴν μακαριότητα τοῦ κόσμου, ἦν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ὥφειλε νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν, τὸν Σατατᾶν, ὡς τὸν ἄρχοντα τοῦ κόσμου, ἐν τῇ ἀποκατεστημένῃ αὐτοῦ καταστάσει, — ὅπως οὕτως ὁ Κύριος ἡμῶν προσκυνήσῃ αὐτὸν, ἀπονεύμῃ εἰς αὐτὸν σέβας καὶ τιμὴν.

Δέον νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀποστασία τοῦ Σατανᾶ κατὰ τῆς θείας κυριαρχίας ὑπεκινήθη ἐκ φιλοδοξίας ὅπως γείνη αὐτὸς μονάρχης — «ὁμοιος τοῦ Ὑψίστου» (Ἰσα ἰδ'. 24). Γνωρίζομεν δὲ ὅτι τοῦτο ἀκριβῶς ἦν καὶ τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ ἐλατήριο τῆς κατὰ τῶν προπατόρων ἡμῶν ἐπιτυχοῦς προσβολῆς του ἐν τῇ Ἑδῇ, — ὅπως ἀποξενώσῃ ἢ ἀποχωρίσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίσῃ αὐτοὺς τοιοντοτρόπως εἰς ἑαυτὸν· δυνάμεθα ὅθεν εὐλόγως νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι θὰ προετίμα νὰ εἶναι μονάρχης μᾶλλον εὐτυχεστέρων ὑπηκόων παρὰ τῆς «στεναζούσης κτίσεως»· ἥθελε προτιμήσῃ νὰ ἔχῃ ὑπηκόους κατόχους αἰωνίσου ζωῆς. Καθ' ἃ δὲ φαίνεται, καὶ τώρα ἀκόμη δὲν ἀναγνωρίζει τὸ γεγονός ὅτι αἰωνία ζωὴ καὶ ἀληθὴς εὐτυχία εἰσὶν ἀδύνατα ἄλλως εἰμὴ ἐν ἁρμονίᾳ μόνον πρὸς τὸν Θεῖον νόμον. Ὁ Σατανᾶς, λοιπόν, ἦν πρὸθυμος νὰ ἀναδειχθῇ μεταρρυθμιστὴς κατὰ πάντα, ἐξαιρέσει εἰς ἑν καὶ μόνον — ἡ φιλοδοξία του ἀνάγκη νὰ ἱκανοποιηθῇ, — αὐτὸς δὲ, οὐχ ἥτιον, ἀνάγκη νὰ παραμείνῃ ἄρχων μετὰ τῶν ἀνθρώπων· καὶ μήπως δὲν ἦτο ἤδη «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου» — ἀναγνωριζόμενος μάλιστα ὡς τοιοῦτος ἐν τῇ θείᾳ Γραφῇ; (Ἰωάν ἰδ'. 30, ἰβ'. 31, ἰσ'. 11, Β'. Κορινθ. δ'. 4). Οὐχὶ ὅτι ἐκέκτετο θείαν τινὰ ἀποστολὴν ὅπως εἶναι «ἄρ-

χων τοῦ κόσμου», ἀλλὰ, γενόμενος κάτοχος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, μέσω τῆς ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας καὶ τῆς ψευδοῦς παραστάσεως τοῦ ψευδοῦς ὡς ἀληθοῦς, τοῦ σκότους ὡς τοῦ φωτός, καὶ τοῦ ἀδίκου ὡς τοῦ δικαίου, ἐσύγχυσε, περιέπλεξε καὶ ἐτύφλωσε τὸν κόσμον εἰς τρόπον ὥστε εὐκόλως κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ κυρίου ἢ «Θεοῦ τοῦ κόσμου τούτου, ὅστις ἐνεργεῖ τὴν σήμερον εἰς τὰς καρδίας τῶν νύϊων τῆς ἀπειθείας» — τῆς μεγαλειτέρας πλειονότητος τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ κυρίως, λοιπόν, πειρασμὸς τῆς εἰσηγήσεως αὐτῆς, τοῦ Διαβόλου ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἐφαίνετο προτείνων νέαν λύσιν τῆς ἐπανορθώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἁμαρτίας. Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ πρότασις τοῦ αὐτοῦ ἐφαίνετο ὑποδηλοῦσα μερικὴν τοῦλάχιστον μετάνοιαν ἐκ μέρους τοῦ Σατανᾶ, καὶ τὸ δυνατόν τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν δικαιοσύνης, δοθέντος ὅτι ἤθελεν ἐγγυηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ μέχρι τοῦδε ἐπιτυχία τῆς φιλοδοξίας τοῦ νὰ εἶναι ἄρχων ἐπὶ ὑψηλῶν μᾶλλον εὐδαιμόνων καὶ μᾶλλον εὐημερούντων παρ' ὅτι ἦν δυνατόν εἰς αὐτοὺς νὰ εἶναι ἐφ' ὅσον ἐκρατοῦντο ὑπὸ τὰς ἀπάτας αὐτοῦ, καὶ δεδουλωμένοι διὰ τῆς ἁμαρτίας, ὅπερ ἦν καὶ ὁ μόνος τρόπος καθ' ὃν τῷ ἦτο δυνατόν νὰ διατηρήσῃ τὴν ὑποτέλειαν τοῦ ἀνθρώπου· διότι καθ' ὅσον ἡ ἀνθρωπότης ἀπορρίπτει τὴν ἁμαρτίαν καὶ ἐκτιμᾷ τὴν ἀγιωσύνην, κατὰ τοσοῦτον καὶ ἀναπτύσσει ἐπιθυμίαν νὰ ὑπηρετῇ καὶ λατρεύῃ τὸν Θεόν.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς δὲν ἐδίστασεν ἐπὶ πολύ. Εἶχεν ἀπόλυτον πεποίθησιν ὅτι ἡ σοφία τοῦ Πατρὸς εἶχε διαγράψει τὸ ἄριστον καὶ μόνον προσῆκον σχέδιον. Ὡς ἐκ τούτου δὲ οὐχὶ μόνον δὲν συνεβουλεύθη σὰρκα καὶ αἷμα, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἡθίλῃσε νὰ κατέλθῃ εἰς συμφωνίας καὶ συνεννοήσεις μετὰ τοῦ Ἐχθροῦ διὰ σύμπραξιν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ἐνταῦθα ἐπίσης βλέπομεν ἐν ἐκ τῶν εἰδικῶν δελεασμάτων τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τῶν «ἀδελφῶν» τοῦ Κυρίου· οὗτος ἐπέτυχεν εἰς τὸ νὰ πειράσῃ οὕτω τὴν κατ' ὄνομα Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου αὐτῆς, ὅπως αὕτη ἐγκαταλείψῃ τὴν ὁδὸν τοῦ σταυροῦ, τὴν στενὴν ὁδὸν τοῦ χωρισμοῦ

τὸ τοῦ κόσμου, νὰ συνδυασθῇ δὲ καὶ συμμαχήσῃ μετὰ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, καὶ ἀναδειχθῇ οὕτω βαθμηδὸν ἰσχύουσα καὶ ἐξασκοῦσα ἐπιρροὴν εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ κόσμου. Διὰ τῆς συμπράξεως δὲ μετὰ τῶν «ἀρχόντων τοῦ κόσμου», ὑποθαλαπομένη καὶ βοηθουμένη κρυφίως ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἡ Ἐκκλησία ἐπεδίωξε νὰ ἰδρύσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, μέσῳ ἀντιπροσώπου τινός, τοῦ Πάπα, ὁ ὁποῖος ἠξίουσιν ὅτι εἶναι ὁ ἀντιβασιλεὺς τοῦ Χριστοῦ. Εἶδομεν δὲ ὁποῖα ὀλέθρια ἀποτελέσματα ἐπηκολούθησαν ἐκ τούτου : πῶς ἡ πλαστὴ αὐτὴ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἐγένετο πράγματι βασιλεία τοῦ διαβόλου, διότι τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐργάζεται. Εἶδομεν δ' ἐπίσης τὰ ἀποτελέσματα ταύτης κατὰ τοὺς «σκοτεινοὺς αἰῶνας», καὶ ὅτι ὁ Κύριος τὸ σύστημα τοῦτο τὸ ἀποκαλεῖ «Ἀντίχριστον» (*).

Καίτοι δὲ ἡ μεταρρύθμισις ἤρξατο καὶ ἐβάδισε θαρραλέως, εὐρίσκομεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς παρουσίασε καὶ πάλιν τὸν ἴδιον πειρασμὸν εἰς τοὺς μεταρρυθμιστάς, τὸν ὁποῖον, ὡς γνωρίζομεν, οὗτοι ἀπέκρουσαν κατὰ μέρος καὶ μόνον, καὶ ὅτι ἦσαν διατεθειμένοι νὰ δικακυβεύσωσι τὴν ἀλήθειαν χάριν τῆς παρὰ «τῶν βασιλειῶν τοῦ κόσμου τούτου» προστασίας καὶ βοηθείας, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τούτου, τρόπον τινά, ἤθελον γείνει βασιλεῖαι τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἀλλὰ βλέπομεν ὅτι ὁ συνδυασμὸς οὗτος τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ, ὡς οὗτος ἐκπροσωπεῖται ἐν τῷ Διαμαρτυρισμῷ, καίτοι ὀλιγώτερον ὀλέθριος ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα του, παρ' ὅτι ἀπέβη ὁ συνδυασμὸς τοῦ Παπισμοῦ πρὸς τὸν κόσμον, εἶναι οὐχ ἥτιον λίαν ἐπιζήμιος, καὶ μέγα πρόσκομμα διὰ πάντας οἵτινες ἐπηρεάζονται ἐξ αὐτοῦ. Βλέπομεν δὲ ὅτι ὁ συνεχὴς ἀγὼν «τῶν ἀδελφῶν» εἶναι ὅπως κατανικήσωσι τὸν πειρασμὸν τοῦτον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ σταθῶσιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Χριστὸς ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς — ὅπως μὴ ἡμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ κεχωρισμένοι ἐξ αὐτοῦ.

Πρὸς τούτοις, εὐρίσκομεν ὅτι, καίτοι ὁ αὐτὸς πειρασμὸς ἐ-

(*) Ἰδε Τόμον Β', Κεφάλ. Θ'.

πέρχεται εἰς ὅλους τοὺς «ἀδελφούς», οὗτος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπέρχεται ἐλαφρῶς τροποποιημένος, καὶ ὅτι ὁ ἐχθρὸς, λίαν πανούργως, ἀνὰ πᾶσαν περίπτωσιν, πειρᾶται νὰ πράξῃ καὶ εἰς ἡμᾶς ὅ,τι καὶ εἰς τὸν Κύριον, **τούτέστι** νὰ παρουσιάσῃ ἐαυτὸν ὡς ἡγέτην εἰς ἔργον ἀναμορφώσεως ὑπὲρ τοῦ ὁποίου συνηγορεῖ, παριστῶν ἐαυτὸν ὡς ἐγκαρδίως συμπαιθοῦντα πρὸς τὸ ἔργον τῆς μακαριότητος καὶ εὐδαιμονίας τοῦ κόσμου. Ὁ τελευταῖος αὐτοῦ πειρασμὸς κατὰ τῶν «ἀδελφῶν» ἐπὶ τούτου ἀπευθύνεται ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ὑποβαλλομένης παρ' αὐτοῦ «κοινωνικῆς ἀνυψώσεως», τὴν ὁποίαν λίαν ἐπιτυχῶς φέρει πρὸ τῆς διανοίας πολλῶν ἐξ αὐτῶν. Τὴν σήμερον ὑποβάλλει ὅτι, ὅσον δήποτε ἐπάναγκες καὶ ἄν ἦτό ποτε νὰ βαδίξῃ τις τὴν «στενὴν ὁδὸν», τὴν ὁδὸν τοῦ σταυροῦ, δὲν παρίσταται πλέον ἀνάγκη νὰ γίνηται τοῦτο ἀλλ' ὅτι σήμερον πλέον ἀφίχθημεν εἰς τὸ σημεῖον ἔνθα τὸ ὅλον ζήτημα δύναται: νὰ ἐπιτελεσθῇ εὐχερῶς καὶ ταχέως, καὶ ὅλος ἐν γένει ὁ κόσμος νὰ ἀνυψωθῇ ἐπὶ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου κοινωνικῆς, διανοικῆς ἡθικῆς καὶ θρησκευτικῆς καταστάσεως. Πάντα ὁμως τὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα σῦτος εἰσηγεῖται ἢ ὑποβάλλει, ἐνέχουσι πάντοτε τὸν μετ' αὐτοῦ συνδουασμόν: ἐν τῇ μνησθείσῃ δὲ περιπτώσει ὅ,τι εἰσηγεῖται εἶναι ὅτι πάντες οἱ θέλοντες νὰ συνεργασθῶσι διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀνύψωσιν δεόν νὰ ἐνωθῶσι μετὰ **κοινωνικῶν ἢ πολιτικῶν** κινημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιφέρωσι τὸ ποθοῦμενον τέλος. Τόσον δὲ θρασὺς κατέστη πλέον, καὶ τοιαύτην πεποίθησιν ἔχει περὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν σχεδίων του παρὰ τῆς πλειονότητος τῶν ἀνθρώπων, ὥστε οὐδόλως πλέον προφασίζεται ὅτι διάκειται εὐμενῶς πρὸς τὸ ἔργον τῆς ἀναμορφώσεως μέσω τῆς ἀτομικῆς ἐκάστου ἐπιστροφῆς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, μέσω τῆς σωτηρίας ἀπὸ τῆς καταδίκης, καὶ τῆς πρὸς τὸν Πατέρα διαλλαγῆς διὰ προσωπικῆς πίστεως καὶ ἀφιερώσεως εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν: ὅ,τι ἤδη προτείνει εἶναι κοινωνικὴ ἀνύψωσις, ἥτις δὲν θὰ ἔχῃ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ἀτομικὰς εὐθύνας καὶ ἁμαρτίας, ἀλλὰ θὰ ὑπολογίζῃ ἀπλῶς τὰς κοινωνικὰς συνθήκας, καὶ ὅπως καταστήσῃ τὴν κοινωνίαν ἐξωτερικῶς «καθαράν». Ἡ σύστασις αὐτοῦ, πρὸς τοῦτο, εἶναι νὰ μὴ δίδωμεν προσοχὴν εἰς τὴν

διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καθ' ἣν μόνον οἱ δι' αὐτοῦ προσερχόμενοι εἰς τὸν Πατέρα εἶναι «υἱοὶ Θεοῦ», καὶ «ἀδελφοί» αὐτοῦ ἀντὶ τούτου δὲ συνιστᾷ νὰ πιστεύωμεν ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι εἰσιν ἀδελφοί, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Πατὴρ συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος ὅτι οὐδεὶς εἶναι «τέκνον ὄργης», καὶ ὅτι εἶναι ἐγκληματικῶς ἀντιχριστιανικὸν καὶ ἀφιλόανθρωπον τὸ νὰ πιστεύωμεν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὅτι πολλοὶ εἰσιν «ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, τοῦ διαβόλου». Οὕτω δέ, καὶ χωρὶς, ἐννοεῖται, νὰ ἐκφράζηται πάντοτε διὰ τῶν αὐτῶν ὄρων, ἐπιθυμεῖ καὶ προτιρέπει νὰ μὴ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ νὰ ἀρνώμεθα τὴν πτώσιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἁμαρτίαν, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὅλον τὸ ἔργον τῆς ἐξιλεώσεως καὶ οὐνδιάλλαγῆς, καὶ τοῦτο ὑπὸ τὴν εὐπρόσωπον, ἀλλ' ἀπαιτηλὴν ἀρχὴν καὶ γνώμονα τῆς «Πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ Ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων», καὶ τοῦ χρυσοῦ Κανόνος.

Ὁ πειρασμὸς οὗτος, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἐχθροῦ τιθέμενος σήμερον ἐνώπιον τῶν «ἀδελφῶν», ἐξαπατᾷ καὶ πλανᾷ πολλούς, καὶ πιθανῶς μέλλει εἰσέτι νὰ πλανήσῃ πάντας ἐκτὸς «τῶν ἐκλεκτῶν» (Ματθ κδ' . 24). Οἱ «ἐκλεκτοὶ» οὗτοι «ἀδελφοὶ» εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες βαδίζουσιν εἰς τὰ βήματα τοῦ Κυρίου καὶ Διδασκάλου αὐτῶν, καὶ οἵτινες, ἀντὶ νὰ ἀκούσωσι εἰς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ ἐχθροῦ, ἀκούουσι τοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου τῶν Οἱ ἐκλεκτοὶ δὲ οὗτοι «ἀδελφοί», ἀντὶ νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν νοημοσύνην, καὶ τὰς σοφιστείας τοῦ Σατανᾶ, ἔχουσι πίστιν καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ὑπεριάτην σοφίαν τοῦ Ἰεχωβά, καὶ εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ οἰκίδιον τῶν αἰώνων. Συνεπῶς εἶναι πάντες «διδασκοὶ Θεοῦ», καὶ γνωρίζουσιν ἐκ τούτου ὅτι τὸ ἔργον τοῦ παρόντος αἰῶνος εἶναι ἡ ἐκλογὴ τῶν «ἀδελφῶν» τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ δοκιμασία αὐτῶν, καὶ τέλος ὁ συνδοξασμὸς αὐτῶν μετὰ τοῦ Κυρίου ἐν τῇ Βασιλείᾳ, ὡς σπέρματος τοῦ Ἀβραάμ, ὅπως εὐλογήσωσι τὸν κόσμον, καὶ ὅτι εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα θέλει ἐπιστῇ ὁ «ὠρισμένος καιρὸς» τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ κόσμου, τὴν διανοητικὴν, ἡθικὴν καὶ φυσικὴν τοιαύτην. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἐκλεκτοὶ δὲν δύνανται νὰ πλανηθῶσι δι' οἶον-

δήποτε ἐκ τῶν εὐλογοφανῶν αὐτῶν ἐπιχειρημάτων ἢ σοφιστειῶν τοῦ δολίου αὐτῶν ἐχθροῦ. Ἐπὶ πλέον, οἱ «ἀδελφοὶ» δὲν ἀγνοοῦσι τὰς πανουργίας καὶ τὰ τεχνάσματα αὐτοῦ, διότι ἔχουσιν εἰδοποιηθῆ περὶ αὐτῶν, καὶ διότι ἀποβλέπουσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὅστις ὄχι μόνον εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς τῆς πίστεως αὐτῶν, διὰ τῆς ἑαυτοῦ θυσίας, ἀλλὰ μέλλει ὡσαύτως ἂ εἶναι ὁ τελειωτὴς αὐτῆς, ὅποτε θέλει ἀξιώσει αὐτοὺς νὰ χωσι μέρος εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν, καὶ καταστήσει αὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς ἐξόχου αὐτοῦ δόξης καὶ θείας φύσεως.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ πειρασμοὶ διὰ τῶν ὁποίων πειράζονται οἱ ἀδελφοί, καὶ τοιοῦτοι ἦσαν οἱ πειρασμοὶ δι' ὧν ἐπειράσθη ὁ Ἀρχηγὸς αὐτῶν. Οὗτος «ἐπειράσθη κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα» ἡμῶν καὶ γνωρίζει πῶς νὰ βοηθήσῃ τοὺς πειραζομένους, καὶ ποῖοι εἶναι πρόθυμοι νὰ δεχθῶσι τὴν ὁποίαν τοῖς παρέχει βοήθειαν, καὶ καθ' ὃν τρόπον παρέχει εἰς αὐτοὺς ταύτην — διὰ τῆς διδασκαλίας, τοῦτέστι, τοῦ Λόγου του, καὶ τῶν μεγίστων καὶ τιμίων ἐπαγγελιῶν αὐτοῦ. Αἱ ἀδυναμίαι, τὰς ὁποίας ἡμεῖς περικείμεθα διὰ τῆς κληρονομικότητος, δὲν ἀπετέλουν μέρος τῶν πειρασμῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Αὐτὸς δὲν εἶχεν ἐπιθυμίας ἢ διαθέσεις μεθύσων δὲν κατείγετο ὑπὸ παθῶν ἀνθρωποκτόνων, οὐδὲ ὑπὸ φυλαργυρίας κλεπτῶν αὐτὸς ἦν ὁσιος, ἅγιος, ἄκακος κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἀλλ' οὔτε καὶ «οἱ ἀδελφοὶ» αὐτοῦ πειράζονται μὲν τοιαῦτα χονδροειδῆ ἁμαρτήματα. Ἐκεῖνοι οἵτινες ἐγένοντο «ἀδελφοὶ» αὐτοῦ διὰ πίστεως, ἀφιερώσεως καὶ ἀναγεννήσεως διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος τῆς υἱοθεσίας, οἱ τοιοῦτοι ἀπώλεσαν τὴν διὰθεσιν ἐκείνην, ἣτις ἐπιζητεῖ τὸ νὰ προξενήσῃ βλάβην καὶ ζημίαν εἰς ἄλλους, καὶ ἀντ' αὐτῆς λαβὼν τὸν νέον νοῦν, τὸν νοῦν τοῦ Χριστοῦ, τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ πνεῦμα τοῦ σωφρονισμοῦ, τὸ ἅγιον πνεῦμα — τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης, τὸ ὁποῖον πρωτίστως καὶ κυρίως ἐπιζητεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς, καὶ κατὰ δεύτερον ἐπιζητεῖ νὰ ἐργάζεται τὸ καλὸν πρὸς πάντας ἄνθρώπους, ἐφ' ὅσον ἔχῃ πρὸς τοῦτο καιρὸν, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. — Γαλάτ. στ'. 10

Καίτοι δὲ παραμένει εἰσέτι ἐν τῇ σαρκὶ τῶν «νέων αὐτῶν

κτισμάτων, οἵτινες ἐγένοντο κάτοχοι τοῦ νέου πνεύματος ἢ τῆς νέας θελήσεως, κληρονομική τις ἀδυναμία, τάσις τις πρὸς τὸ πάθος καὶ τὰς διὰμάχας, ὥστε νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην νὰ ἀγρυπνῶσι διαρκῶς κατὰ τούτων, ἐνίοτε δὲ ἐνδέχεται νὰ ὑποπέσωσιν εἰς τι πταῖσμα, ἐναντίον τοῦ θελήματός των αἱ ἀπροαίρετοι ἐν τούτοις καὶ ἀκούσιοι αὐταὶ ἀδυναμίαι των δὲν καταλογίζονται εἰς αὐτοὺς ὡς ἁμαρτήματα οὐδὲ ὡς πράξεις τῆς «νέας κτίσεως», ἀλλ' ὡς ἐλλείψεις ἀνήκουσαι εἰς τὴν παλαιὰν αὐτῶν φύσιν, καὶ αἱ ὁποῖαι, ἐφ' ὅσον ἀποκρούονται ὑπὸ τῆς νέας φύσεως, λογίζονται ὡς καλυφθεῖσαι διὰ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντιλύτρου, — τῆς μεγάλης περὶ ἁμαρτίας προσφορᾶς τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Ἡ «νέα φύσις» καὶ μόνη εἶναι ὅ,τι δοκιμάζεται, βασανίζεται, καταρτίζεται, σιλωβούται ἢ ἐξευγενίζεται, καὶ ἐτοιμάζεται διὰ τὴν μετὰ τοῦ Χριστοῦ συγκληρονομίαν ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ τὸ σῶμα τῆς σαρκός, τὸ ὁποῖον, ὡς τοιοῦτον, λογίζεται νεκρόν.

«ΕΤΕΛΕΙΩΘΗ ΔΙΑ ΠΑΘΗΜΑΤΩΝ.»

«Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ [τῷ Πατρὶ], δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν Ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι». — Ἑβρ. β'. 10.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω, εἶναι εὐκόλον νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν ἐτελειώθη, δὲν ἐγένετο τέλειος ὡς ἄνθρωπος, δι' ὅσων ὡς ἄνθρωπος ἔπαθεν, οὐδὲ ὑπέστη ἄλλο τι πάθημα πρὶν γείνη ἄνθρωπος. Ἡ ἐννοια τοῦ ὡς ἀνωτέρω Γραφικοῦ χωρίου εἶναι ὅτι, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁπότε ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, ὁπότε ἦτο ἤδη τέλειος ὡς ἄνθρωπος, αὐτὴ αὕτη ἡ εἰκὼν τοῦ Πατρὸς ἐν σαρκί, ὅσιος ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, ἀπέλαυσε διὰ τῶν δοκιμασιῶν αἰτημάτων αὐτοῦ ἄλλην τινα τελειότητα — τελειότητα ἐπὶ ἄ.....τινὸς ἐπιπέδου ὑπάρξεως, τὸ ὁποῖον ἐκέρδισεν ἑκτοτε. Εἶναι ἄλλο ζήτημα τὸ γεγονὸς ὅ,τι ὁ Λόγος ἦν τέλειος ὁπότε ἦτο μετὰ τοῦ Πατρὸς πρὶν γείνη ὁ κόσμος, — τέλειος κατὰ τὸ εἶναι, τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ,